

לכבוד רבבות אלפי ישראל הנאמנים לדי' ותורתו יושבי ארצינו הקדושה, אייראפע, ואוסטראליע, וקאנאדע.

ועירות שונות שבאמריקע.

כבר נודע בשער בת רבים השערורי' הגדולה בענין רבת ההזנחה של ניקור החלב במדינת אמעריקע, וצירפנו כאן קונטרס שיצא עיי' ביהמ"ד הלכה למעשה ומשם יראה המעיין עד כמה שלט הקלקול במקצוע זו.

בהקונטרס ימצאו הערכה שלימה בביאור מקיף כמות ההזנחה והסיבות שגרמו לזה, ונחוץ מאד מאד גם לדרי שאר ארצות באשר שבזה"ז נתרבו בכמות גדולה הולכי ארחות הנוסעים ממדינה למדינה ומעיר לעיר, ובלי יודעים יפלו לפח מוקשים להכשל חיי' באכילת חלב שאיסורו מה"ת ועונשו בכרת ולכל העם בשגגה.

ואשר עיי'כ לא חסכנו על גודל העמל וריבוי ההוצאות שעולים להון רב להדפיס ולהפיץ הקונטרס דידן על פני תבל הנותנת סקירה כללית לגודל הקלקול השוררת במצב החלב באמעריקע. למען ידעו כל שנגע יראת ד' בלבו להזהר כאשר ידרך כף רגלו על אדמת אמעריקע להתרחק בתוקף מאכילת בשר בהמה ואז סמוך לבו לא יירא שיכשל באכילת חלב.

וזאת למודעי כי הקונטרס נערך אחר התבוננות עמוקה התיישבות מרובה, והתייעצות עצומה עם מנקרים הרבה, וגם רבנים יושבי על מדין, ונמנו וגמרו כולם פה אחד כי לו נאה כי לו יאה להיות נפוץ על כל קצות תבל למען הציל ישראל קדושים זרע אברהם יצחק ויעקב מאמינים בני מאמינים מכשלוך החמורה ונוראה הלזו, עד שיתקיים בנו ומלאה הארץ דעה את ד' כמים לים מכסים.

ראוי לשים לב על הנרשם בפנים כמה פעמים, כי הנאמר בתוך הקונטרס כוללות גם שכונות היותר חרדיות שבאמעריקע כמו וויליאמסבורג — מאנסי — בארא-פארק ועוד.

נ.ב. כבר הגיעה אלינו הידיעה המשמחת שנתעוררו כבר בעיי' כמה רבנים וגם רביים והפקידו לתלמידיהם וחסידיהם לבל יגעו לבשר בהמה קצת העבירו קול במחנה, וקצתן מגלין כן בצנעה מפה לאזן, וכולם לבם לשמים.

לתועלת הענין אנו מציעין כאן רשימה קצרה מתוכן הקונטרס על מה אדניו הטבעו.

(א) מוכרים ואוכלין חלק מאחוריים דבר שלא נהג מעולם באונגארן, ועוד, בקפידא גדולה.

(ב) מנקרים אחוריים ואין יודעין כלום, ובלי קבלה על אחוריים, ובלי השגחה.

(ג) מנקרים הקדמי בלי קבלה ובלי ידיעה נכונה, ובהתרשלות מרובה.

(ד) משאירין במדה גדושה חלב דאורייתא ודרבנן.

(ה) משאירין חלב, קרומים, וגידין.

(ו) אין השגחה על הניקור.

(ז) אין הרבנים נותני ההכשר יודעין כלום בניקור וסומכין על הקצב

(ח) נתגלה בפומבי לפני צבור גדול הזנחה שבניקור במדה.

(ט) מורא הקצבים על הרבנים, ולא להיפוך.

(י) זעקת נוראות בוקעות רקיעים מגדולי המנקרים שבדורינו הזועקים מרירות על שנתוודע להם בגביית עדות כי אוכלים חלב באמעריקע.

(יא) נוסחי גביית עדות שנשלח לנו מאמעריקע ממה שראו מנקרים גדולים בעיניהם על הבשר.

(יב) החובה הגדולה על כל ירא אלקים לברוח אפילו מספק מכשול חלב להנצל מיום המר והנמהר.

(יג) החורבן הגדול היוצא ע"י לומדי ניקור מספרים בלי שימוש מגדולי המנקרים.

(יד) המכשול העצומה לרב או בית דין לתת קבלה למנקרים בדליכא חד מתרי: (א) שהרב למד ועסק בעצמו כמה שנים בניקור תחת פיקוח מנקרים שיש להם קבלה בהשתלשלות מגאון וצדיק מפורסם בחכמתו ויראתו, ויש לו קבלה על ידיעתו. (ב) מנקר שיראתו קודמת לחכמתו שלמד ועסק כמה שנים תחת ביקורת של מנקרים שיש להם קבלה בהשתלשלות וכו' וקיבל מהם כתב שיודע מלאכתו הדק היטב הן בחלק הקדמי והן בחלק אחוריים, והוא ינסה המנקרים החדשים יראי השם לוקחי קבלה ויעיד על ידיעתו, ועל פיו יחתמו הרבנים שראוי לעסוק במלאכת הניקור.

(טו) ביאור מכשול היוצא בדליכא השגחה על הניקור.

(טז) ביאור מכשול היוצא כשהקצב הוא המנקר, ולא כנהוג מקדמת דנא שניקור הוא מלאכה בפ"ע כמו השוחט בשחיתותו, ובדק בבדיקתו.

(יז) גדולי וגאוני המנקרים שבירושלים יחס קבלתם עד לבית דינו של הגה"ק מהרי"ל דיסקין זצוקל"ל, והגה"ק מהרי"ש סאלאנט ובי"ד. וקבלה כזה ליכא כהיום בכל העולם כולו. וכל מעשיהם בספרים נדפסו כל פרט ופרט, קוץ וקוץ.

(חי) לפי דברי המנקרים באמעריקא: ה"י באונגארן עשיריות מנהגים, (ואינו מוזכר בשום ספר) היו גם מנהגים שונים בחלק אחוריים, (אע"ג שלא השתמשו ואכלו אותה) וכל הצועק "כך וכך מנהג אונגארן" ידו על העליונה, (אע"ג שאי"ל כתב קבלה, לראי, בידו) ואע"ג שמעיד דבר זה אחר שנתפס כגנב על הזנחת חלב, (מ"מ נאמן להרחיק עדותו שכך נהגו באונגארן) וא"צ להעיד רק שכך נהג הוא בעצמו באונגארן וכבר נאמן (דבר שמעולם נחשב לחוכא ואיטלולא) ועל אלו יסמכו קהל ועדה מישראל (כמבואר בפנים).

(יט) אם יש אולי מנקר שי"ל קבלה בכתב מבי"ד באונגארן עדיין ערבך ערבא צריך על שני דברים (א) אם הבי"ד ידעו לנקר (דגם באונגארן שררה הזנחה גדולה, ע"י בפנים בשם גבעת פנחס), (ב) אם מה שעושה כאן בניקור ע"ז קיבל קבלתו. כי בכתב הקבלה אין מבואר כיצד להתעסק, משא"כ בסדר הניקור בירושלים כל מעשיך בספר נכתבין. (כני"ל).

(כ) מצרכים הנקראין סאלאמ"י – ווארשטעיין – ובאלא"ן. מצבן עוד יותר גרוע פי כמה, ומכילין ריכוז ששה דברים שכ"א בפ"ע גורמת חולי הידוע ב"מ ורח"ל.

טענה חמישי: – האם יש היתר לרב או לאחר לשתוק באם יודע ערעור, דבר זה מבואר היטב בש"ס (שבת נד.) מי שיש בידו למחות ואינו מוחה נתפס על אותו עון. וכן אחז"ל (סנהדרין כז: שבועות לט.) וכשלו איש בעון אחיו מלמד שכל ישראל ערבין זה לזה, ולפי"ז מי שיודע דבר ושותק נתפס על העון כאילו הוא בעצמו במו ידיו מכשיל הרבים.

ומצאתי חידוש גדול ונפלא בסי' ילקוט מעם לועז פי"ד שהביא מבעל העיטור וש"ך שדרשו דין זה של כל מי שיש בידו למחות וכו' מפרשה זו שמדובר מנשיא שנכשל בחלב ודרשו שבאמת הנשיא לא חטא רק הקהל ובשביל שלא מיחה הנשיא בהם העון תלוי בו. וז"ל שם: (ויקרא פרק י"ד בסופו) ודעו שאם יש במקום גדול שיש כח בידו להוכיח ולמחות על איזה עון או עול שעושים בני דורו, והוא אינו עושה כן, ואינו רוצה לדבר ולהתערב בדבר כדי שלא ישנאו אותו הבריות, כל החטאים שעושים העיר נחשבים כחטאיו ועון כולם תלוי בו. ולכן נסמך תחלת הפרשה הזאת: אשר נשיא יחטא, עם סופה של הפרשה הקודמת חטאת הקהל הוא, לרמוז שאם יש חטא בקהל, הסיבה היא, אשר נשיא יחטא, היינו אם הוא גדול הדור ויש בידו למחות ואינו מוחה העון תלוי בו. (כלי יקר, בעל העיטור וש"ך).

טענה שישי: – אם רשאי רבנים ושאר אנשים מסויימים להעלים עין מגודל המכשלה שלא תפגום כבודם, עיי' משאחז"ל (תורת כהנים ויקרא, ובהוריות דף י' מובא ברש"י עה"ת פי' ויקרא עה"כ אשר נשיא יחטא) וז"ל: לשון **אשרי** אשרי הדור שהנשיא שלו נתן לב להביא כפרה על שגתו ק"ו שמתחרט על זדונותיו.

ועיי' בספה"ק ויואל משה (מאמר ג' שבועות אוי' קני"ב) וז"ל: שאם עיני העדה במדה זו להתודות על השגגה אי"ז אלא לשון שמחה אשר **בדורינו עכשו** בעוה"ך **עדיין לא זכינו לשמחה זו**.

טענה שביעית: – למה יארע תקלה לגדולים שבדור, דבר זה כבר ביארו הספרים שזה בא מעון הדור, עיי' הפלא"ה בסי' פנים יפות פי' ויקרא (עה"כ אשר נשיא יחטא) שכי' וז"ל: שסיבת חטא השוגג לכהן משיח מפני אשמת העם שגורם העלמתו, והביא שם (עה"כ אם הכהן המשיח) דחז"ל כד רגזו רעיא על ענא עביד לנגדא סמותא (בי"ק נב.) ופירש"י וז"ל: **כשהמקום נפרע** משונאי ישראל ממנה להם פרנסים שאינן מהגונים.

ובנזר הקודש (בראשית רבה פי' סי' סי' י"א) תמה ע"מ שמצינו שם דנכשלו אמוראי במידי דאכילה (ומבואר בש"ס חולין ה: ובתוס' דבאכילת איסור אין הקב"ה מביא תקלה לצדיקים). ותירץ בנוה"ק דכיון שנתמעטו הדורות אע"פ שבדאי נמצא גם בדורות אחרונים בני אדם גדולים מאד במעלה מ"מ באשר אין דורם זכאי גם הם יורדין ממדרגתן. ע"כ.

טענה שמינית: – למה ישלחו רבים בפעם אחת? תשובה לדבר כי הדרך הוא בכל עבירה שאדם רואה שאחרים נכשלים בה נכשל אחריה בקל וכל אחד גורר את חבירו ומה"ט בבשר כיון שרבים אוכלים בשר ואינם רוצים לפרוש ממנה עם כל הערעורים מפני אטימת לבם שאר כל הקהל נגררים אחריהם, ודבר זה מבואר היטב בכלי יקר ויקרא ד' עה"כ ואם נפש אחת

תחטא ומובא בילקוט מעם לועז ויקרא פי י"ד וז"ל: שאם הוא חטא שאדם רואה אחרים שעושים אותו, הוא עלול לשנות שהדבר מותר והוא עשוי לעבור עליו, שכן יש מקום לטעות, אבל חטא שאינו רואה כלל שאחרים יעשוהו, רחוק מן הדעת שהוא יעשה. ולכן אומר שם הכתוב: ואם נפש אחת תחטא. ונאמר כאן "אחת", שלא נאמר כן בכל הקרבנות דלעיל, כדי לרמוז שרק הוא חטא באותו החטא, שלא ראה חטא זה אצל אחרים (כלי יקר).

דעת תורה

רוח הקודש גלוי' בבית מדרשו של רבינו זצוק"ל זכיי"ע

בסה"ק דברי יואל (פי' ברכה דף ר"א כ"י וז"ל: אולם הא דלא בשמים הוא ושאין הנביא רשאי לחדש דבר מעתה הוא יסוד ושורש כל התורה כולה דאל"ה אין כאן תורה כלל, דהרי כבר הי' לעולמים כמ"ש במס' שבת קט"ז ע"ב ... ואפשר יעשה אותות ומופתים ע"י תחבולות וכישוף ונביא ישמע אליך עשה כן, ושבתי צבי תר"ו (תפח רוחו ונפשו) אמר שנתהפכו המצות ונעשו מעשין לאוין ומלאוין עשין, ואפי"אם לא נאמין כן בכללות התורה מ"מ אין שום מצוה שנשאר במתכונתה כל אחד יאמר חלמתי חלום שחלב זה אסור וזה מותר, וזה יאמר כך וזה כך ותפוג תורה, ע"כ כללא כ"ל הקב"ה שאין הנביא רשאי לחדש שום מצוה מהישנות. עכלה"ק.

הערה: פוק חזי עיניו הקדושים של רבינו הק' זכיי"ע המאירים למרחוק וכאשר רצה לתת משל למה שיארע באחרית הימים להחליף מצות התורה נקט חלב וגם בזה לא קאמר שיעמוד נביא ויאמר הותר חלב לגמרי אלא שחלב זה אסור וחלב האחר מותר ממש כעין המאורע בימינו.

